

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 5 września 2017 r.

Poz. 4707

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.501.2017 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 1 września 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLII/521/2017 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie zmiany nazw noszących znamiona komunizmu w mieście Czeladź w całości – jako sprzecznej z art. 7 Konstytucji RP w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym i art. 4 ust. 1 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1523).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Czeladzi dokonała zmiany nazwy Osiedli: Musiała na Osiedle Saturn i Marcelego Nowotki na Osiedle Nowe Miasto.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 sierpnia 2017 r.

Jako podstawę prawną przedmiotowej uchwały wskazano art. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 7440) i art. 18 ust. 2 pkt 13, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy o samorządzie gminnym. Wskazania wymaga, iż uchwale nadany został walor aktu prawa miejscowego. Zgodnie bowiem z § 3 uchwały: „uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego”. Przepisem tym Rada uzależniła zatem jej wejście w życie od uprzedniej publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Jak wynika z wyjaśnień przesłanych przez gminę (pismo z dnia 11 sierpnia 2017 r.) Osiedle Musiała oraz Osiedle Marcelego Nowotki nie stanowią dróg publicznych, ani też dróg wewnętrznych. Nazwy te przypisane są do zespołów mieszkaniowych (w których wyodrębniono inne ulice) i funkcjonują w obrębie gminy Czeladź, m.in. na mapach oraz na przystankach. Struktura własności przedmiotowych osiedli jest zróżnicowana i przysługuje: Gminie Czeladź, Skarbowi Państwa, użytkownikom wieczystym: osobom prawnym i fizycznym.

Należy mieć na uwadze, iż każdy akt prawny zawierający normy o charakterze generalnym oraz abstrakcyjnym, wydany przez ustawowo upoważniony do tego organ administracji publicznej, w granicach tego upoważnienia, staje się aktem powszechnie obowiązującym - aktem prawa miejscowego. Zatem tego rodzaju akt normatywny, powinien zostać bezwzględnie ogłoszony, czyli podany do publicznej wiadomości, w sposób określony przepisami ustawy. To zapewni uzyskanie przez ten akt mocy obowiązującej i jego wejście do obrotu prawnego, a ponadto jego adresatom - członkom społeczności lokalnej - zapewni możliwość zapoznania się z jego treścią.

W tym miejscu podkreślić należy, iż rada gminy może nadać nazwę dla terenu, który stanowi drogę publiczną lub drogę wewnętrzną w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych

(tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz.1440 z późn. zm.), na mocy art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym, na podstawie uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego. Z kolei nadania nazwy dla terenu, który nie stanowi drogi, rada może dokonać uchwałą zwykłą, niepodlegającą ogłoszeniu w dzienniku urzędowym, korzystając ze swoich uprawnień właścicielskich, tj. w przypadku, gdy wyłącznym właścicielem terenu jest gmina.

Zdaniem organu nadzoru uchwała powyższa nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. Rada Miejska w Czeladzi dokonując zmiany nazwy osiedli (które nie stanowią dróg publicznych ani też dróg wewnętrznych), w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, istotnie naruszyła prawo. Przedmiotowa uchwała narusza przepis art. 7 Konstytucji RP w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym, jak również i art. 4 ust. 1 oraz art. 13 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Kwestionowana uchwała bowiem nie należy do żadnej z kategorii aktów wymienionych w tych przepisach podlegających ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. W szczególności nie stanowi ona aktu prawa miejscowego, ani też aktu, który na mocy przepisów szczególnych, podlegałby publikacji.

Organ nadzoru podkreśla, iż jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej jest zasada praworządności, to jest działania tych organów na podstawie i w granicach prawa. Jest to zasada rangi konstytucyjnej (art. 7 Konstytucji RP), z której wynika w szczególności zakaz domniemywania kompetencji organu władzy publicznej, a tym samym nakaz by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Organ władzy publicznej ma obowiązek wykazać istnienie normy kompetencyjnej, uprawniającej go do działania, niedopuszczalne jest bowiem poprzestawanie tylko na stwierdzeniu braku zakazu takiego działania w normach zawierających jego kompetencje ogólne (postanowienie 7 sędziów SN z 18 stycznia 2005 r., sygn. akt WK 22/04, OSNKW 2005, nr 3, poz. 29).

Biorąc powyższe pod uwagę, uchwała Nr XLII/521/2017 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie zmiany nazw noszących znamiona komunizmu w mieście Czeladź, z uwagi na wyżej wskazane nieprawidłowości została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, co zgodnie z treścią art. 91 ustawy o samorządzie gminnym stanowi przesłankę do orzeczenia o jej nieważności w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymuje:

Rada Miejska w Czeladzi.